

D / 1/2011

Oponentský posudek disertační práce

Autor : Mgr. Petr Blažek

Téma : Právní a etické aspekty ochrany počátku a konce lidského života a jeho důstojnosti

Předložená disertační práce je zpracována v rozsahu 170 stran textu. Autor prokazuje znalost poměrně širokého okruhu odborné literatury. Včetně literatury cizojazyčné. Obdobný závěr lze vyslovit též pokud jde o použitou soudní judikaturu.

Práce je poměrně přehledně rozdělena na úvod, čtyři kapitoly a závěr. Ty se dále dělí na subkapitoly a jak autor uvádí na str. 8 – první dvě kapitoly jsou věnovány obecným aspektům ochrany lidského života a jeho důstojnosti. Jak z hlediska právního, tak též z hlediska filozoficko-antropologické perspektivy. Zbývající dvě kapitoly jsou zaměřeny na aplikaci obecných poznatků - konkrétně na problematiku umělého oplodňování a na euthanasii.

V rámci kapitoly první se autor zabývá mezinárodněprávním zakotvením ochrany lidského života. Na str.11 by bylo možné v rámci širšího kontextu do výčtu zařadit i Úmluvu o právech dítěte. Dále se autor zabývá ústavněprávním rámcem ochrany lidského života. Zde na str.20 by možná stálo za úvahu, jen v rámci odkazů, zmínit dosud platnou vyhlášku č.11/1988 Sb.Dále se autor zabývá ochranou lidského života v občanském právu. Na str. 22 autor odkazuje na zákon č. 66/1986 Sb.,o umělém přerušení těhotenství – zde by bylo dobré zaujmout jasnější stanovisko. Mám na mysli skutečnost, že tento zákon byl přijat, dosud platí, ještě před Listopadem 1989 a byl tak konformní s tehdejší Ústavou. Dále se autor zabývá trestněprávním aspekty ochrany lidského života.Zde na str.26-27 je uváděna judikatura – předlistopadová i polistopadová – i zde by bylo vhodné jasněji formulovat překonanost, nebo pravý opak, plynoucí z vývoje judikatury. Autor se v následující druhé kapitole zejména oblasti filozoficko-antropologického pojetí člověka. Zde poměrně

podrobně autor rozebírá pojetí lidské osoby, základní mezníky vývoje v této oblasti až po pojetí lidské bytosti v novověké filozofii. A to včetně neoscholasticko – personalistického pojetí člověka. Kapitola třetí velmi podrobně pojednává o oblasti umělého oplodňování z hlediska medicíny. Autor zde podrobně a fundovaně rozebírá nejen základní metody umělého oplodňování, ale též jeho doplňkové metody. Stranou neoponechává ani, dle svých slov – eticky sporné, do značné míry zakázané, metody asistované reprodukce. Zde se zmiňuje o náhradním mateřství, pokusy na lidských embryích, klonování. Dále se již autor zaměřuje na právní aspekty asistované reprodukce, a to včetně vybraných zemí Evropy. Poslední kapitola pojednává o euthanasii.. O jejích etických a právních aspektech.. Opět včetně vybraných zemí Evropy. Práce je ukončena závěrem se solidní vypovídací schopností.

Autor si zvolil velmi obtížné téma, jak ve smyslu právním, tak etickém. Téma, kde prolíná právo s medicínou, filozofií i dalšími obory. Přes drobné připomínky vyřčené shora v textu, musím konstatovat, že jde o výbornou práci. Je dostatečně podrobná, vysvětlující, komplexní. Autor zde vyslovuje své názory, které podkládá argumenty. Přínosem je nepochybně použití též zahraničních pramenů a určité komparatistiky sui generis. Autor prokazuje schopnost logického myšlení. Schopnost dané téma uchopit a kvalitně ho rozpracovat.

Předložená práce splňuje kladené požadavky na daný druh kvalifikační práce. Doporučuji její ústní obhajobu a udělení titulu Ph.D.

V rámci ústní obhajoby navrhuji do rozpravy v rámci úvah de lege lata srovnání předlistopadové právní úpravy umělého oplodňování a náměty de lege ferenda v této oblasti.

V Praze dne 7.4.2011   doc.JUDr.Josef Salač,Ph.D.
oponent